Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utcza 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája **Nagybecskerek, Zápolya-utcza 1.** hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési ár:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 »
Negyedévre — — — — »
Egy hóra — — — — 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkivül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901. **XXX. évfolyam. 17. szám.** **Hétfő, január 21.**

Parlamenti reform.

Nagybecskerek, 1901. január 21.

(F.) A szabadelvü párt ellenségei a közelmult napokban kárörömtől duzzadó diadalérzéssel hirdették, hogy a szabadelvü pártban a szakadás csirái lappanganak. Örömük azonban rövid ideig tartó volt, mert a szükséges cáfolatok csattanósan meghazudtolták az ellenzéki hiresztelléseket. Es azóta is ujabban ismét hatásos cáfolat hangzott el Széll Kálmán miniszterelnök ajkairól, aki legutóbbi beszédében a szabadelvü párt multjára és 10 évre visszaterjedő tevékenységére utalva nem tett egyáltalában semmi különbséget a szabadelvü pártnak másmás vezér alatt folytatott tevékenysége között, mert hisz a végcél, t. i. a nemzeti eszme megerősitése és a szabadelvü szellem propagálása az államélet minden terén mindig ugyanaz maradt a szabadelvü párt küzdelmeiben.

Ennek egyébiránt hatásos és mesteri módon adott kifejezést Széll Kálmán miniszterelnök a belügyi tárca tárgyalása során az ellenzék részéről fölvetett parlamenti reform kérdéséhez való hozzászólásában.

Erre nézve a miniszterelnök az ő szokott nyiltságával és lojalitásával fejtette ki álláspontját, kidomboritván azt, hogy az ő politikai iránya, müködése minden mozzanatának tanusága szerint, a jogok föltétlen tiszteletben tartásában s azoknak inkább liberális kiterjesztésében, mint megszoritásában áll. Mindazonáltal most a parlamenti reformról, amelyet a szélsőbal oldal részéről jónak láttak szóba hozni, szó sem lehet, mert hisz ilyen mélyreható reform gondos előkészitést igényel s nem oldható meg incidentaliter.

Sőt az ilyen nagyfontosságu reformnak elhamarkodott megoldása csak veszedelmes lehetne, amire Széll Kálmán bölcs szavakba foglalt óvatos intéssel figyelmeztette a szélsőbal oldal tulkapó hiveit.

Széll Kálmán azonban nem zárkózik el a kérdés elől, hanem azt tanulmány tárgyává teendi és — meg lehetünk róla győződve — megfelelő sikerrel meg is fogja oldani, ha annak ideje elérkezik.

A vidéki szinészet anketje.

Fővárosi levelezőnk jelenti: Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap a belügyminiszteriumban a vidéki szinészet anketjét.

Az ötvenre tehető meghivottak közül megjelentek a következők: Gróf Festetich Andor, Mészáros Kálmán az országos szinészegyesület igazgatója, Pázmándy Dénes, Herczeg Ferenc, Fenyvessy Ferenc veszprémi főispán, Leszkay András aradi szinigazgató, Szendrey Mihály kassai szinigazgató, Krecsányi Ignác szegedi szinigazgató, Makó Lajos temesvári szinigazgató, Somogyi Károly nagyváradi szinigazgató, Rónay Jenő torontáli főispán, Kozora Vince kassai főjegyző, Lukács békési főispán, Zéchmeister győri polgármester, Gebhardt soproni polgármester, Bács Károly, dr. Kun József Miskolcról, Nendtvich Andor Pécsről, Deák Péter szinigazgató, Tahy József sárosi alispán, Kada Elek kecskeméti polgármester, Papp Géza Szatmár, Siebenburger Károly Szabadka, Havranek József székesfehérvári polgármester, Moór Gyula Brassó, Kanoz Gyula, dr. Bányai Sándor, Komlóssy Arthur, dr. Balassa Armin és Bartók Lajos.

Az összes jelenvoltak nagy ügybuzgalommal és szakértelemmel szólottak a szőnyegen levő tárgyhoz. Kellemes feltünést keltett Bezerédy Viktor megnyitója, ki a kormány nevében üdvözölte a szakértekezleten megjelenteket, mely kijelentése a jövőben a vidéki szinészet rendezésénél irányadó szempont lesz. Bezerédy Viktor ugyanis kijelentette, hogy a kormány nem akarja ráerőszakolni a rendezést egy városra sem. A kormány csak ajánlja a rendezést és támogatni fogja azt tőle telhetőleg. A melyik város vagy szinikerület nem óhajtja a rendezést vagy nem kiván annak keretébe lépni, annak jogában van saját hatáskörében teljesen önállóan és függetlenül intézkedni szinházának sorsára nézve.

Nagy figyelemmel hallgatták a vidéki szinészet legtapasztaltabb támogatójának, Pázmándy Dénesnek felszólalását, ki rámutatott arra az aránytalanságra, hogy az ország pénzéből két fővárosi szinháznak segélyezésére fél milliót költenek, a vidéki szinészetre pedig összevissza 30.000 forintot áldoznak.

Köztetszésben részesült Rónay Jenő főispán lendületes beszéde. Igen helyesen rámutatott arra, hogy csak azokban a városokban nyerjen a szintársulat államsegélyt, ahol magyarositó missziót végez.

Az értekezlet nagyjában elfogadta a következő tervezetet.

A tervezet szerint állandó szinházak volnának: 1. Kolozsvárott; 2. Pozsonyban; 3 Aradon; 4. Kassán.

A két vagy több város egyesitésével létesitendő kerületek pedig igy alakulnának meg: 1. Temesvár—Buda—Krisztinavárosi szinkör; 2. Debrecen—Nyiregyháza—Máramaros Sziget; 3. Szeged—Hódmező-Vásárhely—Fiume; 4. Nagyvárad—Makó—B.-Gyula; 5 Deés—Maros-Vásárhely—Déva—Nagyszeben—Brassó—Gyula-Fehérvár—Székely-Udvarhely—Kézdi-Vásárhely—S.-Szt.-György; 6. Győr—Nyitra—Ersek-Ujvár (N.-Surány)—Komárom—Esztergom (Tata); 7. Sopron—Szombathely (2 ciklus) Kőszeg—(Körmend)—N.-Kanizsa—N. Szombat; 8. Pécs—Mohács—Kaposvár—Szegszárd (Szigetvár); 9. Székesfehérvár—Veszprém Pápa—Siófok (Balaton-Füred)—Zala-Egerszeg (Keszthely); 10. Szabadka—Zenta—Baja—Ujvidék—Szentes; 11. Kecskemét—Szolnok—Nagy-Kőrös—Félegyháza—Czegléd—Abony—Szarvas; 12. Eperjes—Sátoralja-Ujhely—Bártfa—Ungvár—Rima-Szombat—Rozsnyó (Nagy-Szőllős), (Kis Várda), (Kis-Szeben); 13. Szatmár—Nagy-Károly—Nagy-Bánya—Zilah—Szilágy-Somlyó—Munkács—Beregszász; 14. Zombor—Nagybecskerek—Lugos—Békés-Csaba—Nagy Kikinda—Orosháza—Versec—Fehértemplom—Orsova—Buziás—Herkulesfürdő—Pancsova (Oravicabánya)—Karánsebes (Nagy-Szent Miklós); 15. Miskolc—Eger—Losonc—Balassa-Gyarmat—Gyöngyös—Jászberény; 16. Lőcse—Igló—Késmárk—Besztercebánya (Zólyom), Breznóbánya—(Trencsén—Nagy-Szombat Léva (Ar.-Maróth)—Pöstyén—Selmeczbánya—Liptó-Szent-Miklós—Turóc-Szent-Márton (Alsó-Kubin)—Ssliács-Körmöczbánya.

Végül Bezerédy elnök összegezve az elmondottakat, inditványba hozza, hogy a tervezet részleteinek kidolgozására hivatott szükebb körü bizottságba a következők küldessenek ki: Rónay Jenő, Lukács György, Herczeg Ferenc, Pázmándy Dénes, Hoványi Géza, Balassa Armin, gróf Festetich Andor és Mészáros Kálmán.

Az értekezlet ezt elfogadta s a tanácskozás az elnök lelkes éltetésével végződött.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) *mindennap* reggeli 6 órától kezdve délig *az urak* részére nyitva van; *hölgyek* részére *kedden* és *pénteken délután* 5½ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig *urak részére is*. A *kádfürdő* egész nap este 7½ óráig nyitva marad.

Január 27. Sorshuzás a városházán.
Február 1. A nagybecskereki könyvnyomdászok szakegyletének bálja.
„ 3. Az első módosi hengergőzmalom részvénytársaság közgyülése.

— **Egyházi zene.** Az ájtatos hivők nagy számban jelentek meg tegnap Jézus szentszive ünnepének napján a piaristák templomában. Igazi zenei élvezetben volt részük. A főgimnázium énekkara, melyet hosszu évek óta ernyedetlen buzgalommal és nagy tudással vezet Herr Ödön főgimnáziumi tanár, régi karácsonyi énekeket adott elő, elismerésre méltó szabatossággal. Kellemes változatosságot hozott a müsorba Grandjean Andor hegedüszólója, ki mély érzéssel és szép technikával játszotta Mascagni hires intermezzóját.

— **A közigazgatási tanfolyam** félévi vizsgái mai nappal kezdetüket vették és 10 napon át folynak január 31-éig.

— **Fényes esküvő.** Ma reggel 9 órakor folyt le az anyakönyvi hivatalban Eötvös Gusztáv baranyamegyei aljegyző egybekelése Kollarits Erzsike urhölgygyel, özv. Kollaritsné urnő leányával. A polgári kötést dr. Grandjean József polgármester eszközölte diszmagyarban, szivhez szóló beszédet intézve az uj párhoz. Házassági tanuk voltak Várady József nyug. fogházigazgató és Napholtz Agoston fakereskedő. Az egyházi szertartás és esküvő délután fél 4-kor ment végbe a r. kath. plébánia-templomban nagy násznép jelenlétében. Szabó Ferenc apát-plébános adta össze a fiatal párt, boldog, zavartalan életet kivánva az Isten áldásához. Koszorus leányok voltak: Eötvös Ilka, Haidegger Sárika és Valéria, Kokits Márta. Vőfélyek: Novák József, Eötvös Jenő, Kollarits Agost hadnagy és Bakalovich Pláró. A diszes násznépség a menyasszonyos háznál gyült össze lakomára. A fiatal pár holnap reggel Pécsre, állandó lakhelyére utazik.

— **A dalegyesület uj elnöke.** Kevés ember dicsekedhetik avval, hogy idegen létére pár hónap alatt teljesen népszerüvé legyen egy város polgárai előtt. Valóban páratlan eset, hogy nem egész egy év alatt valaki oly népszerüségre tegyen szert, mint a városi villammü vezetője, Beck Gyula. Igy mondotta és helyesen mondotta azt tegnap este Szabó Károly pénzügyi titkár, a polgári dalegyesület diszelnöke azon alkalomból, hogy a dalegyesület élén megjelent az egyesület uj elnöke, Beck Gyula előtt, őt azon kitüntető bizalomról értesitendő, melylyel az egylet megtisztelte, midőn tegnap elnökévé választotta. A dalegyesület nevében magas és szép beszédben üdvözölte Szabó Károly az uj elnököt, ki meghatottan köszönte meg megválasztását. Az egylet egyuttal Preisz-Javorszky karmester vezénylete alatt az uj elnököt szerenáddal tisztelte meg, több szép dalt adván elő Beck Gyula vendégszerető házánál, hol egy kisebb társaság gyült össze a szerenád meghallgatására.

— **Hymen.** Marok Ernő szárcsai állatorvos eljegyezte Telbisz János nákófalvi birtokos kedves és szeretetreméltó leányát, Anna kisasszonyt.

— **Estély.** Fényes estély volt szombaton Steinitzer Géza takarékpénztári igazgató vendégszerető házában. A házikisasszony, a köztisztelettben álló család egyetlen gyermeke, születésnapját ünnepelte s ez alkalmat adott egy nagyon kedves és kedélyes házimulatságra. Ugyanis a bájos és szeretetreméltó házikisasszony és hasonlólag bájos barátnői egy elég szellemesen megirt causeriet jelenitettek meg s előadták Mársits Rozina „Apollo jourt ad“ cimü müvét, melyben Cliót Daun Hedvig, Thaliát Haidegger Sárika, Melpomenet Steinitzer Ilonka, Terpsychoret Haidegger Valerka, Polyhymniát Lowieser Berta, Calliopet Solymossy Mici, Eratot

A „Hivatalos Melléklet“ 17-ik számával.

Haidegger Jolánka, Euterpét Beller Antonika, Urániát Kokits Mártha urhölgy. Apollót pedig Sajó Elemér ur személyesitette korhü jelmezben. Az előadott darab után hangverseny volt, melyben a fentnevezett urhölgyek szerepeltek, élénk és megérdemelt tetszést aratva kedvesen és bájosan elcsicsergett dalaikért. A hangversenyt fényes lakoma, majd reggelig tartó tánc követte. Ott voltak a háziakon s már elsoroltakon kivül Beller István és neje, Daun Gyuláné, dr. Haidegger Lajos és neje, Haidegger Ödön és neje, Kokits János és neje, Lowieser Mihály, özv. Menczer Ignácné, Menczer Lipót és neje, Solymossy Lajosné, Szilágyiné—Kokits Elza urnők és urak, az arany ifjuságot Bakálovich Plató, Benkovich Mihály, Filkovics Boldizsár, Kollarits Guszti hadnagy, Lipmann Gyula tisztheljettes, Maurer Gyula, Semsey Gyula, Teszling Franci és Józsi hadnagy urak képviselték.

— **Kossuth-szobor a volt határőrvidéken.** Torontál Vásárhely e volt határőrvidéki, nagy, magyarajku községben már évekkel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy e községben, mely a forradalom idejében porrá égett és a lakosai, mint Kossuth hivei hősiesen viselték magokat, a nagy idők és a nagy honatya emlékére piac terén Kossuth-szobor állittassék fel. Ezen magasztos cél — pium desiderum — megvalósitása céljából mult év december havában befolyásosabb polgárokból és a vidék intelligenciájának faktoraiból szobor-bizottság alakult. A felállitandó szoborra egyesek már adakoztak, tekintettel azonban arra, hogy a szobor létesitése nagy áldozatokat igényel, a szobor-bizottság gyüjtőivek kibocsátása s önkéntes adakozások mellett jövedelem szaporitása céljából Ambrózy Sándor, Sepsey Mihály, Gacsal János bizottsági tagokat egy, a község népéből álló mükedvelő társulat megalakitásával bizta meg azon célból, hogy ez előbb Torontál-Vásárhelyen, majd Pancsován és Nagybecskereken a „Falu rossza“ cimü népszinmü előadását a Kossuth-szoboralap javára rendezzék. A mükedvelő társulat létesült és a községben e célból tartózkodó Körös Bertalan szinész vezetése s utbaigazitásával a szerepkiosztás megtörtént és már a tanulás is buzgósággal folyik, ugy, hogy a jövő hóban az előadásnak sikeres megtartása lehetségessé válik. A bizottság azon reményben él, hogy Pancsova és Nagybecskerek városa is ezen hazafias célu vállalatot készséggel fogja támogatni.

— **Az adósok figyelmébe** Azon föld- és házbirtokosokat, kiknek ingatlanain kamatos tartozás van betáblázva, figyelmeztetjük, hogy tartozásaikat e hó végéig a városi adóhivatalnál jelentsék be, mert ezen tartozások arányában adókedvezményben fognak részesülni.

— **Mulatság.** Nagyon sikerült mulatságot rendezett néhány fiatal ember a Lloyd társulat diszes termeiben szombat este. Az estély hangversenynyel kezdődött, melyben Löwy Margit k. a., Deutsch Alfréd és Emil, Grünbaum Arnold, Kupuszárovits Jenő, dr. Láng Béla, Stojanovics Vazul és Todoreszk Miklós urak szerepeltek a jelenlevő diszes közönség teljes megelégedésére. A hangversenyt világos reggelig tartó tánc követte. Régen volt oly fesztelen és kedélyes kis mulatság, mint ez, hol szivből és igazán mulatott mindenki. Jelen voltak:

Asszonyok: Dr. Billitz Béláné, Deutsch Jakabné, Deutsch Józsefné, Deutsch Zsigmondné, Erdősi Adolfné, Frey Rezsőné, Grün Izsóné, dr. Grün Mórné, Grünbaum Arnoldné, Hegedüs Mórné, Hirtenstein Márkusné, Hollaender Edéné, dr. Hollaender Lászlóné, dr. Iványi Mórné, dr. Kardos Samuné, dr. Klein Mórné, dr. Klein Dánielné, Klein Mórné, Kurländer Imréné, Lángné (N.-Elemérről), Löwy Kálmánné, Löwy Ignácné, özv. Novákné, Reisz Mihályné, Schlesinger Jakabné, dr. Schlesinger Mórné, Strasser Miksáné, özv. Szentirmay Aladárné.

Leányok: Deutsch Gizella, Hirtenstein Hilda és Felice, Klein Boriska, Klein Helén, Kurländer Irma (Budapestről), Löwy Irma, Schlesinger Kornélia.

— **Ellopott leány.** Szombaton este, éppen mikor a villamos körtéket kezdték gyujtogatni, a kapuban várt valamit a szép Rávity Maca. Ambár jól fel volt öltözködve, de kissé fázott, mert már régóta álldogált a kis kapuban. Csengős-bongós szán tünik fel végre a szemhatáron, az utca végén, rajta három legény, köztük szive választottja s épen az ő házuk előtt álanak meg. A három legény leszáll, karjaikon a szánkóra teszik a leányt s ezzel a szerb nemzeti szokás szerint előirt leányrablás be volt fejezve, amennyiben csak a lovak közé kellett csapni és nemsokára a legény lakásán tették le a szép Macát, aki máris ugy viseli magát, mintha hites felesége volna Perkity Perának, az ő drágalátos urának. A leány szülői azonban nem nyugosznak bele ilyen könnyü szerrel a dologba, mert a leányrabló legények ellen megtették a feljelentést.

— **Tanfolyamhallgatók bálja.** Nagyban folynak az előkészületek a községi közigazgatási tanfolyamhallgatók olvasó- és segitő egyletének, a február hó 9 én tartandó báljuk érdekében. Ezen zártkörü mulatság igen fényesnek igérkezik. A lady patronesse tisztét dr. Dellimanics Lajosné urnő fogja betölteni.

— **Tüdővészt gyógyitó plébános.** Nagy-Ősz község plébánosa Kauten Mihály hir szerint már évek óta nagy sikerrel gyógyitja a tüdővészt és sok embert kigyógyitott már e halálos betegségből fenyőkivonattal. Kauten plébánosnak egész Alföldön nagy hire van s ő a gyógyitást emberszeretetből ingyen végezné, ha a kormány, avagy a társadalom neki lehetővé tenné, hogy gyógyintézetet létesithessen. Egy francia tőkepénzes már ajánlatot tett neki, hogy 5 millió korona tőkével hajlandó részvénytársaságot alapitani, ha intézetét Berlinben vagy Párisban állitja föl. De ő ez ajánlatot visszautasitotta hazafiságból, mert nem akarja, hogy csodaszerével más nemzetnek tegyen szolgálatot. Most társadalmi uton igyekszik megvalósitani azt az eszméjét, hogy gyógyintézetet nyithasson a szenvedő emberiség részére.

— **Pancsova lakossága.** Pancsova városa bizonyára a legutolsó lesz Magyarország városai között a szaporodást illetőleg, mert a most megejtett népszámlálás adatai szerint tiz év alatt csak 471 lélekkel szaporodott. Tehát körülbelül annyival, a mennyivel egy 1500—2000 lakosu falu népesedhetik 10 év alatt. Ugyanis 1890-ben Pancsovának 17.948, most pedig 18,419 lakosa van.

— **Templom Hertelendyfalván.** Mint hiteles forrásból értesülünk, az állam hajlandó a hertelendyfalvi ág. evangélikusok részére egy csinos templomot épittetni, ha ehhez a hitközség is hozzájárul. A templom a nagy térre fog épülni. Az egyházközség nagy örömmel fogadta az állam jóakaratát s a mire csak képes, mindent örömmel fog teljesiteni, hogy régi óhaja megvalósuljon. A templom építéséhez már a tavaszon hozzá fognak.

— **Torontáli kacsa Szegeden.** Guszti bátyánk humoros poémája jut eszünkbe, midőn erről a dologról irunk, aki azt irta volt jó régen egyik versezetében, hogy „kezeim közt vadkacsából gyöngytyukká lesz a liba“ . . . Nos, ezt a torontáli vadkacsát több szegedi ujság röpitette világgá, megirván nagybetüs, hosszu lére eresztett cikkelyekben, hogy Szerb-Ittebén egy takarékpénztári igazgatót felesége megmérgezett, hogy ilymódon hozzájusson a 40.000 frthoz, amire a férj élete biztositva volt. Büne azonban kitudódván, az asszony börtönbe került, ahol megmérgezte magát. A mérget egyik nagybecskereki orvos, volt kedvese, adta, akit szintén vizsgálat alá vontak. Szenzációnak elég érdekes volna ennyi is, ha igaz volna. Segédszerkesztőnk tegnap egész nap ezután nyomozott s megállapitotta, hogy 1-ször is a hirből egy szó sem igaz, 2-szor sem Szerb, sem Magyar-Ittebén nem halt meg mostanában semmilyen halállal takarékp. igazgató, tehát meg sem mérgezhették, nem exhumálhatták és felesége sem csinálhatta végig a szenzáció kedveért kis játékait.

— **Farkasok az utcán.** Módosról irják lapunknak, hogy a nagy hideg annyira vakmerővé teszi a farkasokat, hogy éjjelenkint az utcákon csatangolnak és a házból éjjel kilépni valóságos életveszélylyel jár. Tegnap egy 14 éves leányt, aki a tanyáról Kanak községbe igyekezett, fényes nappal támadták meg a farkasok és felfalták. Később arra menő emberek találták meg ruhája foszlányait.

— **Postautalvány-forgalom Montenegróban.** Bizonyos elszámolási nehézségek miatt Montenegrótól t. i. nem igen lehetett pénzt kapni, a m. kereskedelemügyi kormány beszüntette a postautalvány-forgalmat e hatalmassággal. Ugy látszik Montenegró rendezte Magyarországgal szemben fönnálló hátralékait, a miért is elrendelte most a kereskedelemügyi miniszter, hogy február hó 1-étől kezdve a magyar hivatalok a Montenegróba szóló közönséges és távirati utalványokat ismét fölveszik.

Irodalom.

* **Egy darab élet.** A „legjobb könyvek“ cimü regénytárban ismét magyar szerző jutott szóhoz, még pedig olyan magyar szerző, akinek müveit nagy szeretettel olvassák Bársony István a leirások mestere, a szabad természet poetikus festője áll be a regénytár irói közé s igy ő is közremüködik abban, hogy a „legjobb könyvek“ tovább is magas szinvonalon álljon. A kitünő iró „Egy darab élet“ cimmel látta el elbeszéléseket tartalmazó kötetét, jelezvén, hogy az életet rajzolja s hogy müvében az igazi élet lüktet. Bársony István tizennégy elbeszélést nyujt az olvasónak, olyan tizennégy bravurosan megirt elbeszélést, melyeknél jobbat a magyar népliteratura aligha mutathat fel. Nemcsak megirásuk mutat az iró kiváló talentumára, de maguk az elbeszélések is nagytehetsége mellett szólnak. Az ötlet, amely felcsillan bennük, a mese, amely gonddal szerkesztett, a jellemző erő, amely az alakokat megeleveniti, teljesen hozzásimul az elbeszélő hang bravurosságához. Némelyik elbeszélés egy kész dráma s olyan bevégzett egész, hogy szinte remekbe megy. Azt hisszük, hogy Bársony Istvánnak ez a tizennégy elbeszélésből álló kötete irói munkásságának legjavát adja s teljesen méltó arra, hogy a legintelligensebb olvasó is figyelmére méltassa s könyvtárának megszerezze. A kötet ára, mint a „legjobb könyvek“ mindegyik kötetéé, egy korona. Ez összegért az „Egy darab élet“ ugy a Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Váci-körut 78.), mint minden könyvkereskedésben kapható.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyülések.

Január 24. A második német-eleméri takarék- és előlegszövetkezet közgyülése.
„ 25. A törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság közgyülése.
„ 27. Az antalfalvai járási takarékpénztár r. t. közgyülése.
„ 27. A nagybecskereki takarék- és előleg-egylet, mint részvénytársaság közgyülése.
„ 27. A nagybecskereki ipartestület közgyülése.
„ 29. A Tor.-Ozorai (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság közgyülése.
Február 1. A »Torontálmegyei takarék- és hitelbank« közgyülése.
„ 3. A török-becse—aracsi segély- és hitelszövetkezet közgyülése.
„ 4. A »Perlaszi uj takarék-szövetkezet« közgyülése.
„ 7. Az Istvánföldi takarék- és hitel-egylet mint részvénytársaság közgyülése.
„ 7. Az ittebei takarékpénztár részvénytársaság közgyülése.
„ 10. A módosi takarékpénztár közgyülése.
„ 14. A »Lázárföldi takarék-, hitel- és előlegezési szövetkezet« közgyülése.
„ 17. A »Nagykomlósi Népbank, mint részvénytársaság« közgyülése.
„ 17. Az alibunári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság közgyülése.

— **Magyar labda.** Az országos iparegyesület lapja, a „Magyar Ipar“ irja: A magyar ruggyantagyár egyik gyártmánya és specialitása a kautsukjátékszer és labda, melyet a világ minden részébe exportál. A párisi, hamburgi, továbbá német, angol legelső kereskedőházak budapesti gyárból szerzik be szükségletüket, sőt Bolivia, India és több tengerentuli állam (a melyekből a nyersanyagot importáljuk) jelentékeny fogyasztóink közé tartozik. A magyar gyár felbuzdulva az eddig külföldön elért nagy sikerén, most a magyar labdákat itthon is puszirozza. Csinos plakátok hirdetik, mely kereskedésekben kapható e magyar specialitás. A plakátok ügyes mottója ez: „Magyar gyerek, magyar labda, magyar vegye, magyar adja“. E hazai cikken különben védjegy gyanánt koszoruban „magyar labda“ felirás van alkalmazva. Kivánatos, hogy az összes iskolás gyermekek, kicsinyek és nagyok, mindenütt csak magyar labdát követeljenek és vásárolják.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerü háziszerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“-et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

TÁVIRATOK.

Országgyülés.

A képviselőház ülése január 21-én.

Budapest, január 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Ház mai ülésében folytatták a belügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalását. Szalay Károly hosszabb felszólalása után kijelenti, hogy nem fogadja el a költségvetést. Az ülés tovább folyik.

Királyi kitüntetés.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti táv.) Forster Gézát, az országos magyar gazdasági egyesület igazgatóját a király a III. oszt. vaskorona rendjellel tüntette ki. A kitüntetést a hivatalos lap legközelebbi száma hozza.

A Reichsrath egybehivása.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A Reichsrathot f. hó 31-ére, csütörtökre hivják egybe.

A miniszter köszönete.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ ered táv.) Fejérváry Imre b., Baranyavármegye és Pécs sz. kir. város főispánja a képviselőház elnökéhez levelet intézett, amelyben azt irja, hogy édes atyjának, a honvédelmi miniszternek állapota teljesen kielégitő. Atyja megbizásából arra kéri a Ház elnökét, hogy fejezze ki mindazon képviselők előtt őszinte köszönetét, akik őt a szerencsés operáció alkalmából üdvözölték.

A weimari herceg betegsége.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Weimarból sürgönyzik: Vilmos Ernő, az uj nagyherceg, kanyaróban megbetegedett.

Püspök a munkásokért.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ ered. távirata.) Lőcséről jelentik: Szmrecsányi püspök tegnap közölte a püspöki birtokokon alkalmazott összes gazdasági cselédekkel és munkásokkal, hogy a Darányi miniszter által létesitett s f. január 1 ével életbeléptetett gazdasági segitő pénztárba őket tagokul beiratja és értük az évi tagsági dijakat fizeti. A püspök jótéteménye lelkes örömet keltett.

Az államtitkár diszpolgársága.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ ered. táv.) Királyhidáról jelentik, hogy e község, amely tudvalevőleg nemrégiben még „Bruck-Ujfalu“ néven osztrák közigazgatás alatt állott, képviselőtestületének legutóbbi ülésén Széll Ignác belügyi államtitkárt azon érdemek elismeréseül, a melyeket a Magyarországhoz tartozó községnek az országhoz visszacsatolása körül szerzett, diszpolgárává választotta

Nagy alapitvány.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ ered. távirata.) Debrecenből sürgönyzik: Kövesdi Imre, atyja végakaratát teljesitve, 120.000 koronáról szóló alapitványt tett a kollegium számára. Az alapitvány különféle tanügyi célokat szolgál.

Elhunyt herceg.

Budapest, január 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Broglie herceg szombat éjjel meghalt.

Halálos végü baleset.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Keszthelyről jelentik: Vass Gyula lengyeltótii gépész szőlőjéből hazafelé menet megcsuszott a sikos uton és lábát törte. Egész éjen át hasztalan kiáltozott segélyért, mig tehetetlenül feküdt a földön. Reggelre lábai lefagytak s mire a kórházba szállitották, meghalt.

Az angol királyné haldoklik.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti táv.) Londonból jelentik szombat éjjelről: A királynő nagy beteg s állapota teljes aggodalomra ad okot. Fia, a velszi herceg s rokonai ágyánál időznek. Most szivárgott ki udvari körökből a hir, hogy a királynőt karácsony-táján szélhüdés érte s azóta állandóan sulyosan beteg. Allapota most válságosra fordult s orvosai azt hiszik, hogy alig éri meg életben a reggelt.

Bécsből sürgönyzik, hogy Vilmos német császárt Berlinből a haldokló angol királynőhöz hivták. A császár azonnal vonatra ült s reggel érkezik Londonba.

Vasárnap reggel, 7 óra 30 perckor, mint egy Berlinbe érkezett sürgöny jelenti, a királyné állapota kritikus volt. Fölépüléséhez egyáltalában nincs remény.

Budapest, január 21. (A „Torontál“ eredeti távirata) Londonból sürgönyzik ma reggeli kelettel: A királynő állapota az este rosszabbodott, gyengesége nőttön nő.

Cowesből táviratozzák: Ejfél után a királyi család összes tagjai a királynő hálószobájában gyültek össze A katasztrófa minden pillanatban várható.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből jelentik: Az angol követségen számtalan személyiség kérdezősködik a királynőről szóló hirekről.

Elfogott apagyilkos.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata) Debrecenből jelentik: A kabai apagyilkost, Rác Imrét, aki atyját, mert koldulni nem akart, agyonütötte, tegnap este egy Debrecenhez közeleső tanyán elfogták.

A burok szabadságharca.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pretóriából jelentik: A burok Balmorálnál egy anyagszerekkel megrakott vasuti vonatot ejtettek zsákmányul.

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 21. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégitő kinálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, gyönge vételkedv. Az árak szilárdak. A mai határidőüzlet jegyzései:

Buza őszre	7.52—7.53
„ tavaszra	7.65—7.66
Rozs őszre	7.36—7.37
Tengeri májusra	5.01—5.02
Zab őszre	5.97—5.98

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

HIRDETÉSEK.

168435/1900. szám. **M. kir. államvasutak.**

Legrövidebb és legolcsóbb utazás Olaszországba.

A Fiume—Velencze és Fiume—Ancona közt közlekedő termes gőzhajók menetrendje.

Érvényes 1900. évi november 1-től 1901. évi október 31-ig.

Fiume—velenczei vonal:

Ejjeli járatok.

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órakor.

Velenczéből indulás minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor.

Nappali járat márc. 15-től okt. 31 ig.

Fiuméből indulás minden csütörtökön reggel 7 órakor.

Velenczéből indulás minden szombaton reggel 7 órakor.

Velenczében érkezés és indulás a Szt.-Márk téren.

Menettartam 10 óra.

Fiume—anconai vonal.

Napali járat.

Fiuméből indulás minden hétfőn reggel 7 órakor.

Anconából indulás minden szerdán este 7 órakor.

Ejjeli járat.

Fiuméből indulás minden csütörtökön este 8 órakor.

Anconából indulás minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

A gyorsvonatok Fiumében a gőzhajók kikötőhelyéig és onnan közlekednek.

A termes gőzhajók mindkét vonalon egész éven át (tehát a téli időszak tartama alatt is) hetenként kétszer közlekednek. A nyári hónapok tartama alatt, március 15 től október 31 ig a fiume—velenczei vonalon ezenkivül nappal való utazással hetenként még egy harmadik járat is berendeztetik.

A termes gőzhajók csatlakozásban közlekednek a Budapest—Fiume közt forgalomban levő gyorsvonatokkal, valamint a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező vonatokkal.

Menetdijak.

A gyorsvonatok használatára jogositó menetjegyek árai a hajó-átkelési dijjal együtt:

a) Budapestről Dombovár—Fiumén át Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Gyorsvonaton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt 34 kor.
„ II. „ „ „ „ I. „ 26 „

A budapest—velenczei vagy anconai jegyeknél a gőzhajokon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

b) A gőzhajókon Fiuméből Velenczébe vagy Anconába vagy viszont:

Diszterem, hálóhelylyel együtt 16 korona
I. osztály, „ „ 12 „
III. „ (fedélzet) „ 5 „

Továbbá kaphatók még ezen utirányon érvényes Olaszországba szóló kombinálható mérsékelt közutazási jegyek is.

A gyorsvonatok használatára jogositó közvetlen menetjegyek árai a hajó átkelési dijával együtt:

Budapestről:	I. oszt.	II. oszt.
Rómába vagy viszont	73 franc 75 c.	54 franc 05 c.
Nápolyba » »	100 » 55 c.	72 » 85 c.
Flórenzbe » »	73 » 50 c.	53 » 90 c.
Genuába » »	89 » 25 c.	64 » 90 c.
Milánóba » »	69 » 95 c.	51 » 40 c.
Turinba » »	89 » 10 c.	64 » 80 c.
Nizzába » »	113 » 75 c.	81 » 95 c.
Marseille-Saint-Charlesba vagy viszont	138 » 80 c.	98 » 90 c.
Lyon-Perracheba vagy viszont	128 » 25 c.	91 » 50 c.

Ezen jegyeknél a gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

Menetjegyeket kiadnak és közelebbi felvilágositással szolgálnak a m. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegyirodái, valamint Cook Tamás és Fia cég összes utazási irodái.

Budapest, 1900. november 22.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Ügyvédi iroda.

Van szerencsém a közönséggel tudatni, hogy

ügyvédi irodámat

a Hutter-féle házban (Gimnázium-utca, a Népbank mellett) **megnyitottam.**

Dr. Hubert Zsigmond,

82—3.2 köz- és váltó-ügyvéd.

57684/IV. szám. **Magy. kir. államvasutak.**

Hirdetmény.

A kézbesithetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszab. 70. §-a értelmében nyilvános árverés utján **d. e. 9 órakor** az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

Veszprém	állomáson	január	22-én.
Szatmár-Németi	„	„	22-én.
Zágráb	„	„	22-én.
Szeged	„	„	23 án.
N. Várad	„	„	23-án.
Eger	„	„	23-án.
Bpest-nyugati p. u.	„	„	24-én.
Temesvár Józsefváros	„	„	24 án.
Miskolc g. p. u.	„	„	24-án.
Szabadka	„	„	28-án.
Pozsony	„	„	28-án.
Debrecen	„	„	28 án.
Pápa	„	„	29-én.
B. Csaba	„	„	29 én.
Brasso	„	„	29 én.
N. Becskerek	„	„	30 án.
M.-Vásárhely	„	„	30 án.
Nyitra	„	„	30-án.
Bpest-Józsefváros	„	„	31 én.
Pécs	„	„	31-én.

Budapest, 1901. január 1-én.

Az igazgatóság.

Egy darab 3 éves szimenthali

tenyészbika

eladó. 96—3.1

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Meghivó.

A **„Lázárföldi takarék-, hitel- és előlegezési szövetkezet“**-nek t. c. tagjai ezennel a **folyó évi február hó 14-én délután 2 órakor** tartandó

III. rendes közgyülésére

tisztelettel meghivatnak.

Napirend.

1. Az elnök ad hoc megválasztása.
2. Az igazgatóságnak évi jelentése és a mérleg kiosztása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A felmentvény megszavazása vagy megtagadása.
5. Az igazgató, aligazgató, 2 igazgatósági és 2 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Je yzőkönyvi hitelesitők kiküldése.

Kelt Lázárföldjén, 1901. évi január hó 17 én.

89—2.2 **Az igazgatóság.**

201615/D. 1900. szám. **M. kir. államvasutak**

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a miskolczi mühely-telepen létező néhány nagyobb mühely-épület átalakitásához és bővitéséhez, valamint egy toldalék-épületnek, rekeszes bódénak és nyilt fészernek előállitásához és az épületek csatornázásához szükséges épitési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati föltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött föltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magas épitményi ügyosztályában (VI., Teréz körut 56. szám, IV. emelet, 27. ajtó) és Miskolczon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1901. évi január hó 26-án déli 12 óráig** benyujtandók alólirt igazgatóság épitési és pályafentartási főosztályában (Teréz körut 56 szám, II emelet, 10. ajtó)

Az ajánlatok 1 korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyujtandók be: „Ajánlat a miskolczi mühely bővitési munkáira.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1901. évi január hó 25 én déli 12 óráig 6700, azaz hatezerhétszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (VI. Andrássy-ut, 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem véletnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevénynyel adandók fel.

Budapest, 1901. évi január hó 1.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

34667/I. szám **M. kir. államvasutak.**
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. áhamvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számitott 3 éven át, vagyis 1904. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kivánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére“ feliratu boritékba zárt ajánlatok lepecsételve **1901. évi január hó 25-én déli 12 óráig** alulirott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 200 korona, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1901. évi január hó 24-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitüzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. december hó 27-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Schluss-Bilanz, Gewinn- und Verlust-Conto
der Lázárfölder Spar-, Credit- und Vorschuss-Genossenschaft pro 1900.

Activa. **Schluss-Bilanz.** **Passiva.**

	Kr.	Hell.		Kr.	Hell.
An Cassa-Conto	218	91	Per Theilhaber-Conto 266 M. 744 Anth.	25520	—
„ Wechsel-Conto, 302 W.	51126	—	„ Einleger-Conto 45 P.	31344	04
„ Vorschuss-Conto, 220 P.	11161	—	„ Reescomptwechsel-Conto	3944	—
„ Bankaktien-Conto	630	—	„ Reservefond-Conto	1203	85
„ Realitäten-Conto	607	58	„ Reingewinn per Saldo	1731	60
	63743	49		63743	49

Soll. **Gewinn- und Verlust-Conto.** **Haben.**

	Kr.	Hell.		Kr.	Hell.
An Regie-Conto	79	68	Per Büchelgeld-Conto	—	20
„ Dienerlohn-Conto	90	—	„ Verzungszinsen-Conto	3	58
„ Miethzins-Conto	110	—	„ Mahngebühren-Conto	7	50
„ Capitalzinsen-Steuer-Conto	177	63	„ Umschreibgebühren-Conto	29	—
„ Reescomptwechsel-Zinsen-Conto	198	80	„ Vorschuss-Zinsen-Conto	824	55
„ Steuer-Conto	242	39	„ Wechselzinsen-Conto	4165	83
„ Besoldungs-Conto	624	—			
„ Einlegerzinsen-Conto	1776	56			
„ Reingewinn per Saldo	1731	60			
	5030	66		5030	66

Anmerkung: Die Beträge sind in Kronenwährung zu verstehen. — Der Reingewinn fällt laut Statuten ganz dem Reservefonde zu. — Die Genossenschaft zählt 266 Mitglieder mit 744 Antheilen. — Drei Mitglieder mit 32 Antheilen sind ausgetreten und 29 Antheile umgeschrieben.

Lázárföld, am 31. Dezember 1900.

Für die Direktion:

89a—2.1

Mich. Eisler m. p. **Joh. Bohn** m. p. **Jos. Massong jun.** m. p. **Jos. Jerg** m. p. **Pet. Jakschitz** m. p.
Jos. Schwemlein m. p. **Georg Michel** m. p. **Jos. Bohn** m. p.

Vorliegender Verkehrsausweis, Schlussbilanz und Gewinn- und Verlustconto wurde durch den Aufsichtsrath eingehend überprüft, mit den Büchern und Werthpapieren verglichen und für richtig befunden. — Lázárföld, am 13. Jänner 1901.

Lafleur Peter m. p., Präses. **Klein Elek** m. p. **Bergenthal Albert** m. p. **Schwemlein Miklós** m. p., Schriftführer.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.